

Sygn. akt II Ca 1312/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Piątkowska-Bidas**

Sędziowie: **SO Małgorzata Klesyk**

SO Cezary Klepacz (spr.)

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2014 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Jędrzejowie z dnia 30 lipca 2013 r., sygn. akt VI C 59/13

oddala apelację i zasądza od J. P. na rzecz (...) SA w W. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 1312/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy w Jędrzejowie w sprawie o sygn. akt VI C 59/13 w pkt I oddalił powództwo o zapłatę; w pkt II zasądził od powoda J. P. na rzecz pozwanego (...) SA w W. kwotę 1.217 zł tytułem kosztów procesu; w pkt III nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50,51 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia w sprawie.

W dniu 19 lipca 2011 roku w miejscowości S. doszło do wypadku, w którym J. P. doznał obrażeń ciała. Sprawcą wypadku był J. C., kierujący samochodem osobowym marki O. (...). Po zdarzeniu powód został przewieziony do Szpitala (...) w W., gdzie na Oddziale Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej przebywał do 23 września 2011 roku. Rozpoznano u niego złamanie wieloodłamowe panewki stawu biodrowego ze zwicnięciem centralnym biodra, złamanie 1/2 paliczka paznokciowego kciuka prawego, wieloodłamowe złamanie panewki lewego stawu biodrowego obejmującego kolumnę przednią i tylną z przemieszczonymi fragmentami pośrednimi w okolicy stropu panewki i w części tylnej. Zastosowano operacyjne zespolenie tylnej krawędzi panewki i zespolenie na płytkę rekonstrukcyjną i cztery śruby oraz wyciąg bezpośredni – szynę ćwiczebną. Kolejny raz powód był hospitalizowany w okresie od 23 stycznia do 7 lutego 2012 roku w Klinice (...) w O., gdzie poddany został operacyjnemu usunięciu płytki zespalającej. W okresie od 20 lutego do 14 marca 2012 roku J. P. odbył rehabilitację w ramach prewencji rentowej (...), a kolejną rehabilitację – w okresie od 23 kwietnia do 8 maja 2012 roku.

Od chwili wypadku do marca 2012 roku powód był całkowicie niezdolny do wykonywania pracy zarobkowej, natomiast od marca 2012 roku nie jest niezdolny do wykonywania pracy zarobkowej, jaką wykonywał przed wypadkiem – z ograniczoną jedynie możliwością wykonywania ciężkich prac fizycznych.

Pismem z dnia 23 lutego 2012 roku pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 376.686,77 zł tytułem utraconych zarobków oraz kwot po 15.000 zł miesięcznie tytułem renty, począwszy od stycznia 2012 roku. Zakład ubezpieczeń odmówił wypłaty.

Przed wypadkiem J. P. prowadził działalność gospodarczą – Biuro (...)we W.. Zajmował się pozyskiwaniem kontrahentów, prowadzeniem biura, nadzorem nad pracownikami i prawidłowym wykonywaniem umów. Sporadycznie, w razie potrzeby, wykonywał zadania związane z bezpośrednią ochroną fizyczną (pracował w patrolu interwencyjnym) lub pracował w myjni samochodowej.

W dniu 3 stycznia 2012 roku (...)Komendant Wojewódzki Policji w K. wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie cofnięcia J. P. licencji pracownika ochrony fizycznej pierwszego stopnia, podnosząc w uzasadnieniu, że nie zostało dostarczone w wyznaczonym terminie aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań pracownika ochrony fizycznej, a decyzją z dnia 3 lutego 2012 roku cofnął powodowi wskazaną licencję.

W dniu 15 grudnia 2011 roku J. P. zawarł ze swoją żoną A. P. umowę spółki jawnej. Zakres prowadzonej przez tę spółkę działalności gospodarczej pokrywa się z zakresem działalności prowadzonej uprzednio przez powoda. Udział J. P. w majątku, zyskach i stratach spółki wynosi 65%, zaś A. P. – 35%.

Powód w okresie od 20 lipca 2011 roku do 1 stycznia 2012 roku pobierał zasiłek chorobowy, następnie otrzymał prawo do świadczenia rehabilitacyjnego w okresie od 18 stycznia 2012 roku do 11 stycznia 2013 roku.

W 2010 roku J. P. uzyskał z prowadzonej działalności dochód w kwocie 801.914,75 zł, a w 2011 r. – dochód w kwocie 337.388,89 zł. Biuro (...)za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2012 roku osiągnęła dochód w wysokości 63.596,26 zł.

Według Sądu Rejonowego powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. J. P. prowadził działalność gospodarczą, w ramach której kierował firmą, pozyskiwał klientów, sprawował nadzór nad pracownikami. Nie można zatem uznać, że wypadek komunikacyjny miał wpływ na wykonywane przez tę firmę umowy. Nie zostało wykazane, by spadek dochodów był bezpośrednim wynikiem doznanych przez powoda na skutek wypadku obrażeń ciała, skutkujących jego niezdolnością do pracy. J. P. nie wykazał także, by nastąpił spadek zatrudnienia, a w jego wyniku ilość zawieranych umów. Brak również dowodów na to, że ograniczenie działalności spowodowane zostało wypadkiem. Na ilość zawieranych umów miała wpływ ogólna sytuacja ekonomiczna, sytuacja rynku usług i pracy.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c., a o kosztach sądowych – na podstawie art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Od tego wyroku apelację wywiódł powód, zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając błędną interpretację art. 444 § 2 k.c. poprzez przyjęcie, że nie istnieje związek przyczynowy pomiędzy wypadkiem komunikacyjnym, któremu uległ powód, a spadkiem dochodów prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa.

Wskazując na to, skarżący wniósł o zmianę wyroku i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 10.000 zł z tytułu renty za styczeń 2012 roku, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 2.467,42 zł tytułem kosztów procesu, a także pobranie nieuiszczonych kosztów sądowych od (...) SA; wniósł o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód jako podstawę swojego żądania wskazał art. 444 § 2 k.c. i podniósł, że wywodzi je z faktu zmniejszenia się dochodów z prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, co miało bezpośredni związek z wypadkiem komunikacyjnym w dniu 19 lipca 2011 roku, w wyniku którego doznał uszczerbku na zdrowiu. Wnosił o zasądzenie renty za styczeń 2012 roku.

Zgodnie z powołanym przepisem, jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Jak z tego wynika, konieczną przesłanką zasądzenia renty jest powstanie szkody, czyli zwiększenia się wydatków lub zmniejszenia się dochodów. Szkada polegająca na utracie lub zmniejszeniu się dochodów powstaje z chwilą, gdy poszkodowany został pozbawiony możliwości uzyskania zarobków i innych korzyści, które mógł osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Renta z art. 444 § 2 k.c. przysługująca poszkodowanemu, który zachował częściowo zdolność do pracy, powinna z kolei odpowiadać różnicy między zarobkami, jakie mógłby osiągnąć, gdyby nie uległ wypadkowi, a wynagrodzeniem, jakie w konkretnych warunkach jest w stanie uzyskać przy wykorzystaniu swojej uszczuplonej zdolności do pracy. Ta różnica odzwierciedla szkodę, jaką ponosi poszkodowany i którą ma zrekompensować przewidziana w tym przepisie renta (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2008 r., I PK 12/08, LEX nr 497689). Renta nie może natomiast wyrównywać utraty zarobków spowodowanej innymi przyczynami niż uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, w szczególności brak możliwości zarobkowych spowodowany sytuacją na rynku pracy nie jest normalnym następstwem działania zobowiązanego i renta nie powinna wyrównywać zarobków utraconych z powodu niemożności znalezienia odpowiedniej pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 czerwca 2003 r., II UK 296/02, LEX nr 390073 i z dnia 25 września 2001 r., II UKN 534/00, OSNP 2003, nr 11, poz. 274). Z kolei przy ustalaniu dochodów poszkodowanego uwzględnić trzeba nie tylko jego faktyczne zarobki, ale także jego zdolność zarobkową, jeżeli jej nie wykorzystuje, zważywszy na posiadane kwalifikacje i realnie istniejące możliwości na rynku pracy.

Oceniając zasadność żądania zgłoszonego w niniejszej sprawie, należy zwrócić uwagę, że dochody z prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej już na początku 2011 roku były niższe w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. Nieuprawnione jest zatem powoływanie się na dochody uzyskiwane w 2010 r., jako podstawę ustalenia ewentualnej szkody. Fakt uzyskania bardzo dobrego wyniku finansowego w tym okresie nie stanowi wystarczającej podstawy do uznania, że możliwy był on do uzyskania także w kolejnych latach, a uniemożliwił to jedynie wypadek z lipca 2011 roku. W styczniu 2012 roku, za który to miesiąc J. P. domaga się renty, należąca do niego i jego żony spółka uzyskała dochód w wysokości 28.416,89 zł netto (k. 36), czyli porównywalny do średniego miesięcznego dochodu uzyskiwanego przez powoda w 2011 roku. Należy przy tym zauważyć, iż decyzja o odebraniu J. P. licencji zapadła w lutym 2012 roku, a więc w późniejszym okresie, niż objęty żądaniem pozwu. Nie ma zatem żadnych podstaw, by twierdzić, że dochody powoda w styczniu 2012 r., kiedy otrzymywał także zasiłek chorobowy, a następnie świadczenie rehabilitacyjne (k.44), był niższy od uzyskiwanego przed zdarzeniem z 19 lipca 2011 roku. Jak wynika z porównania przychodów powoda z prowadzonej działalności gospodarczej, już w pierwszej połowie 2011 roku były one mniejsze niż w analogicznym okresie w 2010 roku. Znamienne jest przy tym, że w drugiej połowie 2011 r., w miesiącach następujących po wypadku, przychody nie uległy zmniejszeniu w porównaniu do początkowych miesięcy tego roku.

W związku z tym należy uznać, że sama zmiana organizacyjna prowadzonej przez J. P. działalności gospodarczej nie wpłynęła, przynajmniej w styczniu 2012 r., na zakres działania jego przedsiębiorstwa i osiągnięte przez niego dochody. Brak zatem podstaw do uznania, że powód poniósł w tym okresie szkodę, a zatem powództwo nie mogło zostać uwzględnione.

Mając to na uwadze, oddalono apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 w zw. z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., przy uwzględnieniu § 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490)

SSO E. Piątkowska-Bidas SSO M. Klesyk SSO C. Klepacz